



ETICKÉ PRINCIPY PUBLIKOVÁNÍ¹

Redakce a redaktoři

O přijetí a zařazení článku k publikování rozhoduje redakce časopisu. Redaktoři akceptují filozofii a strategii časopisu a jsou oprávněni po konzultaci se členy redakční rady a recenzenty odmítnout články vykazující prvky plagiátorství, porušení autorského zákona, pomluvy či urážky. Redaktoři hodnotí rukopisy bez jakéhokoliv osobního zaujetí vzhledem k autorovi a/nebo instituci. Redaktoři musí udržovat v tajnosti informace týkající se přijatého a hodnoceného rukopisu kromě autora ke všem ostatním osobám zejména k recenzentům, členům redakční rady a také k vydavateli. Bez písemného svolení nesmějí redaktoři z rukopisu autora citovat, použít materiál z nepublikovaného rukopisu pro vlastní práci nebo práci někoho jiného a nejedná-li se o redakční zpracování textu, nesmějí redaktoři nechat cirkulovat kopie rukopisu. Redaktoři by měli odmítnout rukopis, ve kterém shledají konflikt zájmu. Recenzní řízení/peer-review nesmí být komerčně sponzorován. Pokud není vybraná část/sekce časopisu recenzována postupem peer-review, musí být toto jasně definováno. Redaktoři by měli oznámit porušení etických principů publikování etické komisi a relevantním institucím – každé ohlášené neetické publikování by mělo být prošetřeno i v odstupu několika let. Za vědeckou úroveň časopisu a dodržování etických pravidel publikování zodpovídá předseda redakční rady a/nebo vedoucí redaktor spolu s redakční radou, kteří mají v této oblasti plnou nezávislost. V případě jednoznačných důvodů se jejich stanovisko se může lišit od stanoviska recenzentů.

Recenzenti

V rámci recenzního postupu peer-review je článek posuzován z pozice odborníka rovnocenného (peer) autorovi s cílem předloženou práci zlepšovat. Tento recenzní postup vytváří předpoklady pro úspěšnost časopisu a jeho uznání odbornou komunitou. Recenzenti pomáhají redaktorům v rozhodování o publikování rukopisu a společně s autory se podílejí na zlepšování kvality příspěvků. Cítí-li se recenzent nekvalifikován hodnotit výzkum prezentovaný v rukopisu nebo v případě, že z časových důvodů není schopen recenzi realizovat, oznámí tyto skutečnosti výkonnému redaktorovi a omluví se z recenzního procesu. Na předložený rukopis nahlízejí recenzenti jako na důvěrné informace ve vztahu k osobě, která text předkládá, a to včetně autorských práv a autorského zákona. Recenzenti hodnotí předložené dílo objektivně, není vhodná jakákoliv osobní kritika autora, svá stanoviska vyjadřují jasně a přesně s argumentací. Každé tvrzení, odvozování, argumentace, které byly již publikovány, musí být autorem důsledně citovány. Recenzenti by měli identifikovat v rukopisu již publikovanou práci, kterou autor necituje, a oznámit toto zjištění redaktorovi. Bez písemného svolení nesmějí recenzenti z rukopisu autora citovat, použít materiál z nepublikovaného rukopisu pro vlastní práci nebo práci někoho jiného a nesmějí nechat cirkulovat kopie rukopisu. Chce-li recenzent konzultovat rukopis s dalším odborníkem, musí o tom informovat redakci.

¹ zdroj: WAME, Publication Ethics Policies for Medical Journals, November 3, 2007

Autoři

Autoři respektují původnost výzkumného sdělení – zavazují se, že zpracované podklady předkládané v této formě nebyly zadány k uveřejnění tiskem v jiném časopise a vylučují duplicitní publikování. Dodržují maximální přesnost vědeckých a odborných znalostí a zároveň respektují ochranu duchovního majetku a autorských práv. V rukopisu prezentují přesně relevantní data, vedou objektivní diskuzi k významnosti práce, uvádějí potřebné detaily a odkazy. Není přípustné uvádět v rukopise jakoukoliv část textu či výsledky výzkumu z jakékoliv jiné práce bez přesného a jasného uvedení původního pramene a autora. Opsané pasáže zařadí rukopis mezi podvrhy – plagiáty. Plagiátorství se považuje za neetické chování a není akceptovatelné. Autoři zodpovídají za to, že v jejich rukopise nejsou údaje vymyšlené, zfalšované nebo již dříve publikované. Nepřesná a falešná tvrzení se považují za neetické jednání a nejsou redakci akceptovatelná. Originální data sloužící za podklad práce musí být k dispozici redakci i po uveřejnění pro případnou revizi. Autoři by měli publikovat rukopis popisující podstatně stejný výzkum pouze v jednom časopise či primární publikaci. Přihlášení stejného rukopisu souběžně do více redakcí je považováno za neetické a není akceptováno. Autoři nesmí zaslat redakci již publikovaný rukopis. Výjimečně je akceptovatelné sekundární publikování určitých typů článků např. překlady, ale vždy se souhlasem autorů a redakce a musí reflektovat stejná data a interpretovat primární dokument včetně původních citací. Autor musí v práci řádně citovat zdroje, informace získané osobně nesmí být použity v práci bez explicitního písemného souhlasu původu. Autorství dokumentu je omezeno jen na ty osoby, které se významným způsobem podílely na zpracování publikované studie a stejně tak musí být uvedeny všechny osoby, které významně přispěly jako spoluautoři. Pokud se podílely ještě další osoby např. na výzkumném projektu, je jim vyjádřeno poděkování. Všechny experimentální práce musí splňovat základní etická doporučení dle Helsinské deklarace (2002). V rukopisu musí autor uvést, že studie byla před zahájením schválena místní etickou komisí včetně informovaného souhlasu se zapojením lidských subjektů. Musí být dodržováno právo na soukromí. Všichni autoři mají povinnost uvést případné zdroje financování související se zaslaným rukopisem a potenciální konflikt zájmu. Zjistí-li autor významné chyby v jeho publikované práci, je jeho povinností neprodleně informovat redakci a spolupracovat na opravách či stáhnutí článku. Zjistí-li redaktor na základě vnějších informací, že publikovaná práce obsahuje významné chyby, je povinností autora neprodleně opravit nebo stáhnout článek popřípadě dodat redakci důkazy o správnosti původní práce.